

vyrok dne 26. 08. 2020

vyrok dne

a je vykonatelné dnem

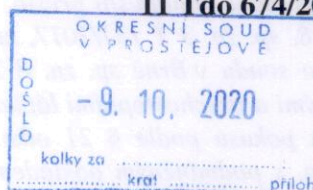
v Prostějově

dne 12. 10. 2020

USNESENÍ

11 Tdo 674/2020-1909

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 26. 8. 2020 o dovolání obviněného **Mgr. Dušana Dvořáka**, nar. 12. 1. 1962 v Olomouci, naposledy trvale bytem Ludmírov – Ospělov č. p. 6, okres Prostějov, t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Břeclav, proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2020, sp. zn. 3 To 15/2020, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Prostějově pod sp. zn. 3 T 70/2019, t a k t o :

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu se dovolání obviněného Mgr. Dušana Dvořáka **odmítá**.

Odůvodnění:

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 3. 12. 2019, sp. zn. 3T 70/2019, byl obviněný Mgr. Dušan Dvořák uznán vinným zločinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku, a to dílem dokonaným a dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku. Podle skutkových zjištění Okresního soudu v Prostějově se obviněný shora uvedené trestné činnosti dopustil tím, že:

od přesně nezjištěné doby od jarních měsíců roku 2018 do 16. 8. 2018 v obci Ospělov, okr. Prostějov, v místě svého trvalého bydliště, na přilehlých pozemcích u rodinného domu č. p. 6, v rozporu s ustanoveními § 4, § 8 a § 24 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, za účelem následného zpracování do toxikomansky využitelné podoby v několika stádiích růstu pěstoval nejméně 133 kusů rostlin konopí o velikosti od 20 do 190 cm, přičemž nejméně dalších 111 kusů rostlin konopí bylo již vypěstováno, sklizeno a nacházelo se v půdních a dalších prostorách uvedeného domu ve stadiu sušení, když ze všech těchto rostlin po příslušném procesu – kompletním vysušení, odstranění toxikologicky nevýznamných stonků a semen a zpracování do podoby toxikomansky využitelné drtě složené z usušeného květenství a horních lístků konopí, způsobilé ke spotřebě jako tzv. marihuana, získal či mohl získat 7.217 g sušené rostlinné hmoty, obsahující 41,96 g zakázaného množství účinné látky delta-9-tetra hydrokanabinolu (THC), přičemž tyto rostliny a sušená rostlinná hmota (marihuana) obsahují účinnou látku delta 9 tetrahydrokanabinol (THC), který je principiální psychoaktivní složkou konopí a je koncentrován v pryskyřici, tedy nedovoleně vyráběl a přechovával psychotropní látku tetrahydrokanabinol s množstvím účinné látky vyšším než 0,3 % THC, uváděné v dílci § 24 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, tedy v množství větším než malém, přičemž konopí a pryskyřice z konopí, s výjimkou konopí pro léčebné použití uvedené v seznamu č. 1, jsou uvedeny v seznamu č. 3 – omamných látek, přílohy č. 3 k nařízení vlády o seznamech návykových látek č. 463/2013 Sb. a delta9 - tetrahydrokanabinol (THC) je jako psychotropní látka zařazena do seznamu č. 5 - psychotropních látek, přílohy č. 5 k nařízení vlády o seznamech návykových látek č. 463/2013 Sb., a dle ustanovení § 289 odst. 1 tr. zákoníku se jedná o zákonem stanovenou psychotropní látku,

a tohoto jednání se dopustil přesto, že byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 6. 2. 2018, sp. zn. 3 T 131/2017, který nabyl právní moci dne 22. 05. 2018 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně sp. zn. 8 To 102/2018, pro přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, dílem dokonaný, dílem ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 36 měsíců, s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu v trvání 48 měsíců, a k trestu propadnutí věci.

2. Za výše uvedené jednání, jakož i za sbíhající se přečin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, dílem dokonaný a dílem ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, jímž byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 5. 2. 2019, sp. zn. 2 T 63/2018, jenž nabyl právní moci dne 13. 6. 2019 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 13. 6. 2019, sp. zn. 3 To 124/2019, byl obviněný Mgr. Dušan Dvořák podle § 283 odst. 2 za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře třiceti šesti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Obviněnému byl současně podle § 70 odst. 1 tr. zákoníku uložen trest propadnutí věci v podobě věcí blíže specifikovaných ve výrokové části citovaného rozsudku Okresního soudu v Prostějově sp. zn. 3 T 70/2019, to vše za současného zrušení výroku o trestu z rozsudku Okresního soudu v Prostějově ze dne 5. 2. 2019, sp. zn. 2 T 63/2018, jenž nabyl právní moci dne 13. 6. 2019, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 13. 6. 2019, sp. zn. 3 To 124/2019, jakož i všech dalších rozhodnutí na tento výrok obsahově navazujících, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

3. Rozsudek okresního soudu napadl obviněný odvoláním, které bylo usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2020, sp. zn. 3 To 15/2020, podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné zamítnuto.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti výše citovanému rozhodnutí odvolacího soudu ve spojení s rozsudkem nalézacího soudu podal obviněný Mgr. Dušan Dvořák prostřednictvím svého obhájce dovolání, a to do všech výroků obou napadených rozhodnutí. V rámci tohoto mimořádného opravného prostředku uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. řádu, neboť ve věci dle obviněného rozhodl vyloučený orgán. Obviněný dále uplatnil i dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, neboť napadené rozhodnutí dle jeho mínění spočívá na nesprávném hmotněprávním posouzení věci.

5. V odůvodnění svého mimořádného opravného prostředku obviněný Mgr. Dušan Dvořák na prvním místě namítá, že se oba nižší soudy dostatečně nevypořádaly s jeho námitkou spočívající v tom, že údajně jednal v krajní nouzi. Konkrétně se v daném případě pro nenaplnění podmínek této okolnosti vylučující protiprávnost jednalo o putativní krajní nouzi (k čemuž obviněný odkazuje na relevantní literaturu, dále na rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 31. 5. 1979, sp. zn. 7 Tz 25/79, vztahující se k putativní krajní nouzi, jakož i na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 3235/15, vztahující se k putativní nutné obraně, a konečně i odborný příspěvek pojednávající o léčitelství ve vztahu k trestnému činu podvodu). Obviněný totiž dle svého tvrzení jednal ve skutkovém omylu, spočívajícím v jeho nezvratném přesvědčení o tom, že prostřednictvím konopí léčil pacienty, jimž v důsledku nebezpečí ohrožujícího jejich zdraví a život nešlo

pomoci jinak. Toto nezvratné přesvědčení je dle obviněného zcela zřetelné nejen z jeho obhajoby jako celku, ale také z jeho odborné činnosti obecně.

6. Obviněný dále ve svém dovolání namítl, že v jeho věci rozhodl v prvním stupni vyloučený orgán, neboť má důvod pochybovat o nepodjatosti soudkyně Okresního soudu v Prostějově, JUDr. Adély Pluskalové. Tyto pochybnosti obviněný odůvodňuje tím, že JUDr. Adéla Pluskalová se podílela taktéž na rozhodování v předchozích trestních řízeních vedených proti jeho osobě ohledně téměř identické trestné činnosti. Je tedy zjevné, že pokud tato soudkyně obsahově z větší části shodné argumenty dovolatele, uplatňované opakovaně v různých trestních věcech, v minulosti nepřijala, neučiní tak ani nyní. Nadto jmenovaná soudkyně uložila obviněnému v nyní posuzované věci pořádkovou pokutu ve výši 10.000 Kč, a to pro jeho jednání, které zjevně vnímala jako obstrukční. Nad rámec námitek vztahujících se k podjatosti předsedkyně senátu Okresního soudu v Prostějově pak obviněný ve svém dovolání zahrnuje také argumentaci, kterou rozporuje zákonnost usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. 2. 2020, sp. zn. 3 To 17/2020, jež považuje za nepřezkoumatelné.

7. Obviněný následně své dovolací námítky rozšířil, a to ve dvou obsahově téměř identických doplněních mimořádného opravného prostředku podaných prostřednictvím dvou svých obhájců. V těchto podáních obviněný namítl nedostatečnost způsobu, kterým se nalézací a odvolací soud vypořádaly s jeho námitkou, dle které došlo k porušení komunitárního práva neoznámením novel zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o návykových látkách“), Evropské komisi, což způsobilo nevymahatelnost trestních předpisů vztahujících se k nedovolené výrobě konopných produktů. Obviněný opakovaně namítá, že zákon o návykových látkách je technickým předpisem k výrobě konopí jako léku, pročež měla být jeho novela notifikována, neboť daný předpis údajně transponuje předpisy Evropské unie. Obviněný v této námitce nerozporuje pouze závěry soudů nižších stupňů učiněné v předmětném řízení, ale především závěry obsažené v rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 5. 10. 2017, sp. zn. III. ÚS 3354/16, na jejichž základě byla jím vznesená identická námitka odmítnuta již v dřívějších skutkově obdobných trestních věcech. V daném směru proto obviněný v případě, že se Nejvyšší soud nepřikloní k jeho argumentaci, požaduje položení předběžných otázek Soudnímu dvoru Evropské unie, jež by se měly týkat vymahatelnosti ustanovení § 24 odst. 1, § 24a a 24b zákona o návykových látkách vůči jednotlivci a jeho povahy jako technického předpisu.

8. Závěrem jednoho z doplnění mimořádného opravného prostředku obviněný Mgr. Dušan Dvořák v důsledku neochvějného přesvědčení o zákonnosti svého jednání (o němž svědčí dle jeho názoru také sofistikovanost, s jakou si dokáže odůvodnit nevymahatelnost zákona o návykových látkách) namítá, že v případě neshledání naplnění podmínek krajní nouze by bylo možné shledat, že jednal v negativním právním omylu. Tuto námitku pak doplňuje o argumentaci absence společenské nebezpečnosti svého jednání, jelikož mu bylo konopí zabráno policií. V jejím důsledku zároveň namítá, že nepodmíněný trest odnětí svobody považuje za nepřiměřený.

9. Na základě výše uvedeného proto obviněný navrhuje, aby Nejvyšší soud napadené usnesení Krajského soudu v Brně, jakož i jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Prostějově zrušil a přikázal nalézacímu soudu, aby danou věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Současně ve svém dovolání učinil též návrh na přerušení probíhajícího výkonu trestu Nejvyšším soudem.

10. K dovolání obviněného Mgr. Dušana Dvořáka zaslal své písemné stanovisko ze dne 13. 5. 2020, sp. zn. 1 NZO 376/2020-21, státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“), který úvodem konstatoval, že obviněný ve svém dovolání opakuje svoji obhajobu, kterou soustavně uplatňoval v průběhu celého trestního řízení, ale i v průběhu předchozích trestních věcí stejného charakteru, přičemž se s těmito soudy obou nižších stupňů v dostatečné míře a správně vypořádaly.

11. Dle státního zástupce lze námitku naplnění znaků tzv. putativní krajní nouze v důsledku skutkového omylu obviněného podřadit pod vytýkaný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, avšak je zcela zjevně neopodstatněná, neboť nebyla splněna podmínka nezbytná pro jednání v krajní nouzi podle § 28 odst. 1 tr. zákoníku, jež spočívá v existenci přímo hrozícího a tedy bezprostředního nebezpečí. Obviněný přitom netvrdil případ konkrétního nemocného, jemuž by svým konopím mohl zachránit bezprostředně ohrožený život či bezprostředně ohrožené zdraví. Obviněný již na počátku trestního řízení odmítl své potencionální pacienty označit, jak konstatuje i odvolací soud v bodě 10. odůvodnění dovoláním napadeného usnesení. Uvedený soud zde přílehlavě konstatoval, že u obviněného nebyly nalezeny žádné předměty, které by takové léčbě nasvědčovaly.

12. K námitce podjatosti předsedkyně senátu nalézacího soudu státní zástupce toliko odkazuje na odůvodnění usnesení nalézacího soudu ze dne 17. 9. 2019, sp. zn. 3 T 70/2019, a odůvodnění usnesení odvolacího soudu ze dne 5. 2. 2020, sp. zn. 3 To 17/2020, v nichž bylo rozhodováno o možné podjatosti soudkyně, přičemž obviněným předestřená argumentace byla odmítnuta.

13. Také v případě námitky vymahatelnosti českých předpisů odkázal státní zástupce na argumentaci nalézacího i odvolacího soudu, a to společně s argumentací Nejvyššího soudu i Ústavního soudu z předchozích trestních řízení vztahujících se k osobě obviněného. K této pouze dodává, že obviněný své námitky opírá o tvrzení, že vyráběl konopí pro účely léčebné, což však neodpovídá skutkovým zjištěním učiněným v předmětném řízení. Dovolatel tedy v této části svého dovolání vychází ze svého alternativního skutkového zjištění, které nalézací soud neučinil. Z tohoto pohledu se tato jeho námitka jeví spíše jen jako procesní námitka proti učiněným skutkovým zjištěním než jako hmotněprávní námitka proti nesprávnému právnímu posouzení dotčeného skutku.

14. Státní zástupce závěrem konstatoval, že přinejmenším část dovolacích námitek shledal jako spadající pod obviněným uplatněný dovolací důvod, avšak současně tuto vyhodnotil jako zjevně neopodstatněnou, pročež navrhuje, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu odmítl.

15. Ve svých dvou následných replikách ze dne 22. 6. 2020, zaslaných k vyjádření státního zástupce, obviněný Mgr. Dušan Dvořák k námitce jednání v krajní nouzi a léčivému využití konopí doplnil, že on sám je osobou se zdravotními problémy, které po zdravotní stránce pomohlo právě konopí. Dále ovšem uvedl dvě protichůdná tvrzení, přičemž dle prvního z nich v nalézacím řízení nechtěl uvést konkrétní osoby, jimž poskytoval za účelem léčení konopí v důsledku obavy z možné trestní represe vůči nim, a dle druhého z nich již v nalézacím řízení navrhoval neúspěšně provedení výslechu konkrétních svědků, kteří by prospěšnost a nezbytnost jeho jednání mohli potvrdit. V důsledku konstatování nalézacího soudu o tom, že jím pěstované konopí nebylo užíváno výlučně pro léčivé účely, pak v dané věci existuje dle

názoru obviněného zjevný extrémní nesoulad mezi skutkovými zjištěními a provedenými důkazy.

III.

Přípustnost dovolání

16. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. řádu) nejprve zjišťoval, zda je dovolání přípustné a zda vyhovuje všem relevantním ustanovením trestního řádu, tedy zda dovolání obviněného bylo podáno v souladu s § 265a odst. 1, 2 tr. řádu, zda bylo podáno ve dvouměsíční zákonné lhůtě a na příslušném místě v souladu s § 265e odst. 1, 3 tr. řádu, jakož i oprávněnou osobou ve smyslu § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. řádu. Dále Nejvyšší soud zkoumal, zda dovolání splňuje obligatorní obsahové náležitosti upravené v § 265f tr. řádu.

17. Po prostudování dovolání Nejvyšší soud shledal, že obviněný všechna výše uvedená ustanovení trestního řádu respektoval, pročež předmětné dovolání vyhodnotil jako přípustné a vyhovující relevantním ustanovením trestního řádu, tzn. že nebyly shledány žádné skutečnosti bránící jeho věcnému projednání.

18. Nejvyšší soud dále konstatuje, že dne 13. 5. 2020 uplynula obviněnému zákonná lhůta k podání dovolání ve smyslu § 265e odst. 1 tr. řádu, když usnesení odvolacího soudu bylo obviněnému doručeno dne 13. 3. 2020 a jeho obhájci dne 9. 3. 2020. Z tohoto důvodu – v souladu s ustanovením § 265f odst. 2 tr. řádu a usnesením Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 692/20, proto Nejvyšší soud k pozdějším doplněním dovolací argumentace obviněného již nepřihlížel.

IV.

Důvodnost dovolání

19. Vzhledem k tomu, že dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. řádu, musel Nejvyšší soud dále posoudit otázku, zda lze obviněným uplatněné dovolací důvody považovat za některý z důvodů taxativně uvedených v citovaném ustanovení zákona, jejichž existence je zároveň podmínkou provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem.

20. V souvislosti s obviněným uplatněnými dovolacími důvody Nejvyšší soud připomíná, že dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. řádu je dán tehdy, jestliže ve věci rozhodl vyloučený orgán. Tento důvod přitom nelze uplatnit, jestliže uvedená okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta. Naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. řádu je tedy podmíněno kumulativním splněním dvou podmínek, a to že ve věci rozhodl vyloučený orgán, a že tato okolnost nebyla dovolateli známa již v původním řízení, anebo pokud mu byla známa, byla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta. Ve věci rozhodl vyloučený orgán tehdy, jestliže dovoláním napadené rozhodnutí učinil soudce (tj. samosoudce, člen senátu, předseda senátu), který byl ve věci vyloučen z důvodů uvedených v § 30 tr. řádu, aniž bylo o jeho vyloučení rozhodnuto podle § 31 tr. řádu. Přitom musí jít o orgán, který je nejen z řízení vyloučen, ale který také ve věci samé rozhodl, tj. vydal

rozhodnutí, jež je napadeno dovoláním opřeným o důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. řádu.

21. Naproti tomu dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu je dán tehdy, jestliže dovoláním napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. V jeho mezích lze namítat, že skutek, jak byl nalézacím soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoliv o trestný čin nejde nebo jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným. Skutečnosti, které lze podřadit pod uvedený dovolací důvod, jsou již zcela jednoznačně uvedeny v judikatuře Nejvyššího soudu (např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2017, sp. zn. 11 Tdo 661/2017, ze dne 29. 3. 2017, sp. zn. 5 Tdo 104/2017, ze dne 9. 11. 2016, sp. zn. 4 Tdo 1258/2016) a Ústavního soudu (např. usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2004, sp. zn. II. ÚS 279/03, ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. IV. ÚS 449/03, ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 73/03).

22. Dovolací soud na základě tohoto dovolacího důvodu zásadně nepřezkoumává a nehodnotí správnost a úplnost zjištění skutkového stavu, tedy neprověřuje úplnost provedeního dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 5, 6 tr. řádu (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. IV. ÚS 449/03). Situace, na něž dopadá ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu je třeba odlišovat od případů, kdy je napadené rozhodnutí založeno na nesprávných skutkových zjištěních. Jak bylo deklarováno mimo jiné i v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 3. 2019, sp. zn. 11 Tdo 74/2019, dovolací soud je vždy povinen vycházet ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v průběhu trestního řízení a jak je i vyjádřen zejména ve výrokové části odsuzujícího rozsudku, přičemž jeho povinností je zjistit, zda nižšími soudy provedené právní posouzení skutku je s ohledem na zjištěný skutkový stav v souladu se způsobem jednání, který je vyjádřen v příslušné skutkové podstatě trestného činu.

23. V případě dovolání opírajícího se o dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu tak zákon vyžaduje, aby podstatu výhrad a obsah jím uplatněných dovolacích námitek tvořilo tvrzení, že nižšími soudy zjištěný skutkový stav věci, jež je popsán v jejich rozhodnutí, není takovým trestným činem, za který jej soudy pokládaly, neboť jimi učiněná skutková zjištění nevyjadřují naplnění všech zákonných znaků skutkové podstaty trestného činu, jež byl obviněnému přisouzen. S poukazem na tento dovolací důvod tak obviněný namítá, že dotčený skutek buď vykazuje znaky jiného trestného činu, anebo není vůbec žádným trestným činem. K této problematice srov. též usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2006, sp. zn. 15 Tdo 574/2006, jakož i rozhodnutí Nejvyššího soudu uveřejněné pod č. 36/2004 Sb. rozh. tr.

24. Nejvyšší soud nadto i při respektování shora uvedeného interpretuje a aplikuje podmínky připuštění dovolání tak, aby dodržel maximy *práva na spravedlivý proces* vymezené Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Listinou základních práv a svobod. Je proto povinen v rámci dovolání posoudit, zda nebyla v předchozích fázích řízení porušena základní práva dovolatele (obviněného), včetně jeho práva na spravedlivý proces (k tomu srov. stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2014, sp. zn. Pl. ÚS-st. 38/14).

25. Nad rámec uvedeného Nejvyšší soud ve shodě s judikaturou Ústavního soudu (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2006, sp. zn. I. ÚS 17/05) konstatuje, že obviněný de facto ve svém dovolání uplatnil shora uvedené dovolací důvody ve spojení s dovolacím důvodem

podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. řádu, a to v jeho druhé alternativě, která je dána tehdy, když bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. řádu, přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až k). Zejména např. námitka podjatosti předsedkyně senátu Okresního soudu v Prostějově je zjevně vázána pouze k prvostupňovému řízení, v němž také obviněný tuto námitku uplatnil, aniž by ji učinil součástí svého odvolání.

26. Nejvyšší soud tedy v duchu výše citované judikatury Nejvyššího i Ústavního soudu zkoumal, zda dovolání obviněného splňuje kritéria jím uplatněných dovolacích důvodů či jiného důvodu dovolání. Po prostudování obsahu dovolání a připojeného spisového materiálu přitom Nejvyšší soud dospěl k závěru, že obviněným Mgr. Dušanem Dvořákem uplatněné dovolací námitky sice z větší části uplatněným dovolacím důvodům odpovídají, nicméně jsou zcela zjevně neopodstatněné.

27. Pakliže obviněný v dovolání uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. řádu, je třeba ve shodě s výše uvedeným konstatovat, že tento dovolací důvod je dán tehdy, rozhodl-li ve věci vyloučený orgán. Tento důvod přitom nelze použít tehdy, jestliže tato okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, známa již v původním řízení a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta.

28. Podle ustanovení § 30 odst. 1 tr. řádu je z vykonávání úkonů trestního řízení vyloučen soudce nebo přísedící, státní zástupce, policejní orgán nebo osoba v něm služebně činná, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům, opatrovníkům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat. Úkony, které byly učiněny vyloučenými osobami, nemohou být podkladem pro rozhodnutí v trestním řízení.

29. K tomuto Nejvyšší soud dále uvádí, že zmíněné pochybnosti zakládající vyloučení soudce a dalších orgánů činných v trestním řízení přitom musí být založeny na reálně existujících objektivních skutečnostech, které je vyvolávají. Jinak řečeno, pochybnosti o nestrannosti soudce musí vyplývat z faktických okolností odůvodňujících riziko jeho možného neobjektivního přístupu k věci nebo k osobám v ní vystupujícím. Naopak pouhý subjektivní pocit soudce nebo stran, že určitý soudce je pro podjatost vyloučen z projednávání konkrétní trestní věci, není postačující pro posouzení otázky, zda je schopen nestranně vykonávat úkony trestního řízení či nikoli (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2016, sp. zn. 5 Tdo 1495/2015).

30. Nejde tedy toliko o subjektivní přesvědčení soudce či účastníků řízení o podjatosti či nepodjatosti, ale též o objektivní zdání nestrannosti, tj. o to, kterak by se rozhodování jevílo vnějšímu pozorovateli. Přitom důvody, které k rozšíření nestrannosti i o zmíněnou objektivní rovinu vedou, osvětlil Ústavní soud například ve svém nálezu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn. I. ÚS 371/04, ve kterém uvedl: „Nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům atd.), o níž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi nalezla stěžejí uplatnění vzhledem k obtížné objektivní

*přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širěji, také v rovině objektivní.“. Vedle toho může nestrannost nabývat dvou poloh, a to funkcionální a personální. Zatímco v případě první roviny jde o to, zda je porušením nestrannosti, pokud stejná osoba rozhoduje na různých stupních soudní soustavy, případně se podílí na rozhodování v různých funkcích, druhá rovina se týká osobních vztahů soudce s účastníky řízení či vztahu k předmětu řízení (WAGNEROVÁ, E., ŠIMÍČEK, V., LANGÁŠEK, T., POSPÍŠIL, I. a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2012, s. 739 - 740).*

31. Konečně považuje Nejvyšší soud za nezbytné připomenout, že vztah k projednávání věci nelze v obecné rovině vyvozovat toliko „ze způsobu jejího rozhodování, z odůvodnění rozhodnutí, se kterým obviněný není spokojen, příp. z procesního postupu soudu, a to ani v případě, že takový postup vykazuje určité nedostatky. Důvodem pro vyloučení soudce nejsou ani výhrady zaměřené proti vedení řízení ze strany soudce nebo vůči jeho nezávislé rozhodovací činnosti, tedy jeho případné (procesní či jiné) pochybení v rámci vedení trestního procesu či nesprávný názor na právní řešení věci. Nápravu takových vad řízení či vlastního soudcovského rozhodování primárně zajišťuje víceúrovňové rozhodování soudů.“ (srov. DRAŠTÍK A., FENYK J. a kol. *Trestní řád. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017, s. 245.; srov. také usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2018, sp. zn. 11 Tvo 21/2018, anebo ze dne 28. 2. 2019, sp. zn. 11 Tvo 6/2019).

32. Z příslušného spisového materiálu se podává, že obviněný námitku podjatosti předsedkyně senátu okresního soudu v Prostějově, JUDr. Adély Pluskalové, vznesl již v řízení před nalézacím soudem, a to v návrhu na vyloučení této soudkyně ze dne 17. 6. 2019. V rámci svého návrhu obviněný Mgr. Dušan Dvořák namítal podjatost všech soudců činných u Okresního soudu v Prostějově, jelikož tito nemohou být pro své spojení s dalšími kauzami obviněného dle jeho názoru nestranní a nepodjatí. Ve vztahu k osobě jmenované předsedkyně senátu pak blíže specifikoval, že tato soudkyně se podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2014, sp. zn. 6 Tdo 1493/2014, v minulosti dopustila v trestním řízení vedeném proti jeho osobě pochybení spočívajícího v porušení ustanovení o nutné obhajobě. Návrh obviněného na vyloučení JUDr. Adély Pluskalové pak okresní soud ve svém usnesení ze dne 17. 9. 2019, sp. zn. 3T 70/2019, zamítl, přičemž i Krajský soud v Brně následně ve svém navazujícím rozhodnutí o stížnosti ze dne 5. 2. 2020, sp. zn. 3 To 17/2020, k této námitce po přezkumu spisového materiálu konstatoval, že nebylo porušeno právo obviněného na spravedlivý proces, když nezjistil žádná pochybení, jež by mohla v důsledku existence důvodů vyloučení uvedených v § 30 odst. 1, odst. 2 a odst. 3 tr. řádu ovlivnit správnost a zákonnost řízení.

33. Vycházejí ze shora uvedených závěrů, jakož i z konkrétních skutkových okolností dané trestní věci, je namístě konstatovat, že Nejvyšší soud v dané věci neshledal podjatost výše jmenované předsedkyně senátu okresního soudu vůči obviněnému ani žádné skutečnosti svědčící o jejím neobjektivním přístupu v dané věci. Obviněný svoji argumentaci staví čistě na subjektivním pocitu a názoru, že daná soudkyně, jež o jeho obdobné trestné činnosti rozhodovala již v minulosti, zjevně nebude ani nadále slyšet na jeho téměř identické argumenty vznesené v rámci jeho obhajoby i v nyní vedeném řízení.

34. Nejvyšší soud tedy v dané věci neshledal ničeho, co by zavdávalo jakékoli důvodné pochybnosti o možném narušení principu nestranného a objektivního rozhodování v důsledku účasti předsedkyně senátu okresního soudu na předchozích řízeních vedených vůči

obviněnému, jež by byly logicky podepřené reálnými skutečnostmi vyplývajícími z postavení či chování příslušné soudkyně za situace, kdy obviněný napříč vícero trestních věcí užívá argumentaci, jež byla opakovaně odmítnuta nejen nalézacími soudy, ale taktéž soudem odvolacím, Nejvyšším soudem a Ústavním soudem. V důsledku výše uvedeného se tak Nejvyšší soud v žádném případě nemůže ztotožnit s námitkou obviněného, z níž vyplývá, že by se tatáž soudkyně nalézacího soudu neměla podílet na rozhodování v dalších po sobě jdoucích věcech týkajících se skutkově obdobných trestných činů obviněného za situace, kdy tato soudkyně v minulosti nepřisvědčila obhajobě obviněného, jež je téměř identická s jeho současnou obhajobou, a to ani za situace, kdy se Okresní soud v Prostějově v předchozí věci, na níž se JUDr. Adéla Pluskalová podílela, dopustil procesního pochybení, u něhož ovšem došlo zákonem předvídaným způsobem k nápravě a zároveň toto nemá jakoukoli spojitost s nyní posuzovaným případem.

35. Na právě uvedeném ničeho nemění ani skutečnost, že obviněnému Mgr. Dušanu Dvořákovi byla v předmětném řízení usnesením Okresního soudu v Prostějově ze dne 4. 9. 2019, sp. zn. 3T 70/2019, uložena pořádková pokuta ve výši 10.000 Kč. Nejvyšší soud se zcela ztotožňuje s názorem Krajského soudu v Brně, který ve svém usnesení ze dne 5. 2. 2020, sp. zn. 3 To 18/2020, v němž rozhodoval o stížnosti obviněného proti uložení této pokuty, konstatoval, že uložení pořádkové pokuty je v daném případě nutné považovat za zcela legitimní, zvláště za situace, kdy obviněný bez řádné a včasné omluvy záměrně zmařil hlavní líčení. K tomu Nejvyšší soud ve shodě s Krajským soudem v Brně uvádí, že zákonem předvídaný postup Okresního soudu soudu v Prostějově, resp. JUDr. Aleny Pluskalové, spočívající v uložení pořádkové pokuty v rozsahu 1/5 její maximální výše nelze v žádném případě označit za skutečnost zpochybňující objektivnost této soudkyně, jelikož účelové a obstrukční jednání obviněného nemůže sloužit jako nástroj, jehož prostřednictvím by měl mít dovolatel možnost dosáhnout vyloučení zákonného soudce z projednání a rozhodování jeho trestní věci. Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší soud pouze podotýká, že dovolání obviněného Mgr. Dušana Dvořáka obsahuje též námitky směřující proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. 2. 2020, sp. zn. 3 To 17/2020, kterým bylo rozhodnuto o stížnosti proti výše citovanému usnesení, jímž mu byla uložena pořádková pokuta. Tyto námitky, v jejichž důsledku obviněný považuje toto usnesení krajského soudu za nepřezkoumatelné, jsou ovšem zcela irrelevantní, jelikož zákonnost usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. 2. 2020, sp. zn. 3 To 17/2020, nemůže být předmětem přezkumu v rámci dovolacího řízení.

36. K problematice nevymahatelnosti českých předpisů, které dovolatel považuje za technické normy, a na jejichž neoznámení Evropské komisi pohlíží jako na porušení unijního práva, se vyjádřil již nalézací soud v bodě 11. odůvodnění svého rozhodnutí. Také Krajský soud v Brně v daném ohledu podrobně a správně rozvedl své úvahy v bodech 15. a 16. odůvodnění druhostupňového rozhodnutí. Oba nižší soudy přitom přiléhavě vyložily stěžejní body úpravy nakládání s návykovými látkami v intencích zákona o návykových látkách, které vycházejí z mezinárodních závazků, k nimž Česká republika na poli boje s omamnými a psychotropními látkami přistoupila. Nejvyšší soud je nucen konstatovat, že obviněný za celou dobu, po kterou se dopouští páchání trestné činnosti, nekriticky vychází ze svého bezdůvodného přesvědčení, že pěstování konopí a jeho užití je bez dalšího prospěšná činnost, přičemž zcela opomíjí existenci podmínek, které zákonodárce s takovým postupem pojí. Jak bylo poukázáno již Ústavním soudem v usnesení ze dne 5. 10. 2017, sp. zn. III. ÚS 3354/16, ani před namítanými novelami zákona o návykových látkách, ani později,

nebyl dán stav, který by komukoli umožňoval pěstovat konopí s obsahem více než 0,3 % THC bez získání potřebného povolení, resp. splnění dalších podmínek [viz § 2 písm. d), § 4, § 8, § 24 písm. a) zákona o návykových látkách]. Ústavní soud se ve svém rozhodnutí velmi podrobně věnoval rovněž namítané otázce notifikační povinnosti a v tomto směru obviněnému nepřisvědčil, načež obviněný v nyní podaném dovolání v tomto ohledu nepřináší žádná nová tvrzení, nýbrž pouze opakuje svoji předchozí argumentaci a nekriticky trvá na svém výkladu dotčených právních norem.

37. V případě uplatněných obsahově shodných námitek lze taktéž odkázat na judikaturu Nejvyššího soudu, který již ve svém rozhodnutí ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5 Tdo 86/2002, konstatoval, že opakuje-li obviněný v dovolání v podstatě jen námitky uplatněné již v řízení před soudem prvního stupně a v odvolacím řízení, se kterými se již soudy obou stupňů v dostatečné míře a správně vypořádaly, jde zpravidla o dovolání, které je zjevně neopodstatněné ve smyslu § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu. Vzhledem k mnoha opakovaným úvahám v předchozích dovolacích řízeních (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 13. 12. 2018, sp. zn. 11 Tdo 1455/2018, či ze dne 31. 5. 2016, sp. zn. 6 Tdo 323/2016), či v řízení o ústavní stížnosti, na něž bylo poukázáno výše, nepovažuje Nejvyšší soud v tomto ohledu za potřebné uvozenou materii dále rozvádět, nýbrž v podrobnostech poukazuje na výše citované rozhodnutí Ústavního soudu, stejně jako na nyní napadená rozhodnutí obou nižších soudů. I v nyní posuzované věci, stejně jako tomu bylo v minulosti, dospěl dovolací soud k závěru o nedůvodnosti postupu stran předložení předběžných otázek Soudnímu dvoru Evropské unie v rozsahu, v jakém to navrhuje obviněný. Lze tedy uzavřít, že jakékoliv porušení unijního či národního práva v daném směru, či vyloučení protiprávnosti jednání obviněného, je zjevně neopodstatněné.

38. Obviněný Mgr. Dušan Dvořák v rámci podaného dovolání především namítá, že jednal v krajní nouzi, když svým jednáním odvracel nebezpečí, které hrozilo na životech těžce nemocných osob. Obviněný totiž dle svého tvrzení nepěstoval konopí za účelem zisku z prodeje drog, nýbrž tak činil proto, že chtěl těmto těžce nemocným osobám pomáhat. *In concreto* obviněný tvrdí, že jeho jednání lze vyhodnotit v důsledku pozitivního skutkového omylu spočívajícího v jeho nevyvratitelném přesvědčení o skutečnosti, že nemocným nelze pomoci jinak než konopím, jako jednání v putativní krajní nouzi, jež vylučuje jeho přímý úmysl k spáchání trestného činu. V kontextu právě uvedeného Nejvyšší soud konstatuje, že takto formulované námitky obviněného lze podřadit pod jím uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, neboť směřují proti právnímu posouzení skutku, jímž byl tento uznán vinným.

39. Zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku se dopustí ten, kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, ač byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

40. Podle § 13 odst. 2 tr. zákoníku přitom platí, že k trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

41. Podle § 18 odst. 4 tr. zákoníku nejedná úmyslně ten, kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost; tím není dotčena odpovědnost za trestný čin spáchaný z nedbalosti.

42. Podle § 28 odst. 1 tr. zákoníku čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

43. Podle § 28 odst. 2 tr. zákoníku nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.

44. V případě krajní nouze, k níž dovolatel zaměřil svoji pozornost, musí být tedy kumulativně splněny tyto objektivní podmínky: (1) odvracení nebezpečí, které hrozí zájmu chráněnému trestním zákonem, (2) nebezpečí hrozí přímo, bezprostředně, (3) nebezpečí nebylo možno za daných okolností odvrátit jinak (tzv. požadavek subsidiarity), (4) způsobený následek nesmí být zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil (tzv. požadavek proporcionality), (5) ten, komu nebezpečí hrozilo, neměl povinnost je snášet. Pachatel při krajní nouzi si je vědom existence těchto objektivních podmínek a má vůli za jejich existence jednat.

45. S ohledem na obviněným Mgr. Dušanem Dvořákem tvrzenou existenci extrémního nesouladu mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními, jakož i výše uvedené závěry Nejvyšší soud v rámci svého přezkumu ověřil, že Okresní soud v Prostějově v nyní posuzované věci postupoval v souladu s § 2 odst. 5, 6 tr. řádu, tedy zjistil skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jeho rozhodnutí. Provedené důkazy poté vyhodnotil podle svého vnitřního přesvědčení, založeného na pečlivém uvážení všech zjištěných okolností jednotlivě i v jejich souhrnu. Nalézací soud pečlivě zdůvodnil, na základě kterých skutečností dospěl k závěru, že obviněný úmyslně zpracoval či směřoval k zpracování rostlin konopí do toxikomanicky využitelné podoby, přičemž v bodě 11. odůvodnění svého rozhodnutí uzavřel, že není vyloučeno užití tohoto konopí jeho koncovými příjemci i jiným způsobem než kouřením, avšak nebylo vyloučeno ani jeho užívání pro psychotropní účinky. Se závěry nalézacího soudu se následně zcela ztotožnil taktéž soud odvolací. Nejvyšší soud přitom mezi provedenými důkazy a z nich plynoucími skutkovými zjištěními neshledal žádný nesoulad, tím méně nesoulad extrémní ve smyslu výše citované rozhodovací praxe Ústavního soudu. Na toxikomanické využitelnosti obviněným vypěstovaného konopí s množstvím účinné látky tetrahydrokanabinol vyšším než 0,3 % totiž ničeho nemění skutečnost, že uvedené konopí v této podobě obviněný považuje za léčivo, jelikož jednal ve flagrantním rozporu se zákonnou úpravou a jím vypěstované konopí není možné považovat za konopí pro léčebné účely ve smyslu zákona o návykových látkách. K vyvrácení závěru o toxikomanické využitelnosti pak nemohla vést ani výpověď 15 svědků navrhovaná obviněným před nalézacím soudem (jelikož vzhledem k množství vypěstovaného konopí se jedná pouze o zlomek z celkového počtu reálných uživatelů konopí), ani názor obviněného, že jím vypěstované konopí s nadlimitním obsahem THC navzdory jeho toxikomanické využitelnosti může být jeho konečnými příjemci užíváno pouze pro léčebné účely, přičemž obviněný jej může s ohledem na jeho letité zkušenosti indikovat tomu, komu uzná za vhodné, a to zcela mimo zákonný režim.

46. Za zjištěného skutkového stavu nelze závěry soudů nižších stupňů stran naplnění subjektivní stránky přečinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku, prezentované v rozsudku soudu prvního stupně, stejně jako v napadeném usnesení odvolacího soudu, považovat ve vztahu k osobě obviněného za jakkoli nesprávné, neboť dané závěry, jež oba nižší soudy logickým a přesvědčivým způsobem interpretují, mají jednoznačnou oporu ve výsledcích provedeného dokazování. Z odůvodnění prvostupňového rozsudku jednoznačně plyne, na základě čeho měl nalézací soud za prokázané, že obviněný věděl, že svým jednáním spočívajícím v pěstování a následném sušení rostliny konopí ohrožuje zájem chráněný ustanovením § 283 tr. zákoníku. Současně obviněný chtěl způsobem uvedeným v daném ustanovení [tj. dílem výrobou psychotropní látky a dílem jednáním bezprostředně směřujícím k její úmyslné výrobě] takovýto zájem ohrozit, jelikož takovou látku chtěl vyrobit. K tomuto v souladu se závěry nalézacího soudu odvolací soud následně v bodech 16. a násl. svého usnesení zdůraznil, že totožná trestná činnost obviněného byla soudy již v minulosti řešena a obviněný byl opakovaně upozorněn na protiprávnost svého jednání. Je tedy namístě konstatovat, že dovolatel jednoznačně jedná v úmyslu přímém s ohledem jak na jeho předešlé opakované odsouzení za totožnou trestnou činnost, tak i dlouhodobé a opakované jednání a jeho stanovisko, že tak bude činit i nadále, neboť nesouhlasí s právní úpravou upravující nakládání s konopím.

47. Ohledně tvrzeného naplnění podmínek putativní krajní nouze je namístě odpovědět zejména na otázku, zda konkrétní nebezpečí hrozilo akutně a obviněný jej takto vnímal, přičemž Nejvyšší soud v této souvislosti uvádí, že za *přímo hrozící nebezpečí* je třeba považovat takový stav, kde vývoj událostí rychle spěje k poruše nebo sice tento vývoj je přerušen (nepokračuje), ale jsou splněny téměř všechny podmínky potřebné k tomu, aby hrozící porucha nastala, když k uskutečnění zbývajících podmínek či podmínek postačí náhoda, která může kdykoli bezprostředně a s velkou pravděpodobností nastat (srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 392). V daném případě, vycházejí ze zjištěných skutkových okolností, Nejvyšší soud konstatuje, že ačkoli již ve svém usnesení ze dne 27. 10. 2011, sp. zn. 8 Tdo 1231/2011, připomněl, že jsou obecně známy léčebné účinky zejména produktů z marihuany a již bylo i oficiálními lékařskými institucemi potvrzeno, že takovéto efekty přípravky z marihuany mají (k tomu ostatně srov. § 24a a násl. zákona o návykových látkách), nelze dlouhodobé pěstování konopí a jeho zpracování do podoby marihuany za účelem distribuce v daném okamžiku přesně nespecifikovanému okruhu osob, které trpí blíže nespecifikovanými dlouhodobými zdravotními problémy různé závažnosti, považovat za reakci na bezprostředně hrozící útok. V dané věci tedy v důsledku časové prodlevy absentuje přímé spojení mezi jednáním obviněného spočívajícím v dlouhodobém a na sobě navazujícím pěstování a zpracování konopí pro budoucí distribuci, a konkrétním (reálným) a v daném okamžiku bezprostředně hrozícím nebezpečím vzniklým např. na základě akutního zhoršení zdravotního stavu konkrétní osoby s hrozbou závažných následků. Pouhá skutečnost, že obviněný Mgr. Dušan Dvořák se považuje za provozovatele léčebné činnosti ve spojení s jeho konstatováním, že je schopen na základě blíže nespecifikovaného postupu diagnostikovat potřebu osob, které považuje za své pacienty, jej nemůže zbavit trestní odpovědnosti, neboť jemu za vinu kladená trestná činnost spočívala v tom, že bez příslušného oprávnění konopí zpracovával do podoby marihuany (obsahující účinnou látku delta-9-tetrahydrokanabinol v celkovém poměru téměř 0,6 %) využitelné pro toxikomanii.

48. K dalšímu požadavku krajní nouze, tzv. subsidiarity, tedy okolnosti, že *nebezpečí za daných okolností nelze odvrátit jinak*, Nejvyšší soud uvádí následující. Požadavek subsidiarity krajní nouze vychází z toho, že odvrácení nebezpečí se zpravidla dotýká zájmu osob, které na vzniku nebezpečí nemají žádné viny, na jeho způsobení se v žádném směru nepodílely, a nebezpečí lze bez ohrožení jejich zájmů odvrátit jinak. Proto, je-li možno přímo hrozící nebezpečí včas a spolehlivě odvrátit jinak, nemůže ohrožený použít jednání v krajní nouzi, nýbrž musí využít této možnosti, přičemž je třeba brát v úvahu praktické možnosti obviněného k odvrácení takového nebezpečí. Při hodnocení, zda nebezpečí bylo možno odvrátit jinak, je třeba také brát v úvahu jen ty možnosti obviněného, kterými bylo možné odvrátit nebezpečí spolehlivě a včas, tj. ještě před porušením zájmu chráněného trestním zákonem, jemuž nebezpečí hrozilo.

49. Na podkladě skutkových okolností zjištěných nalézacím soudem, jakož i s ohledem k výše uvedenému je třeba při stanovení možnosti obviněného, kterak řešit jím předestřenou situaci, kdy se na něho měly obracet osoby se zdravotními problémy, přihlídnout zejména k časovému rozestupu mezi vznikem akutního nebezpečí podstatného zhoršení zdravotního stavu, resp. seznámení se s nebezpečím, zvážení možných kroků pro faktické odstranění takového nebezpečí a vztahu tohoto nebezpečí k jednání obviněného spočívajícího v dlouhodobém pěstování a zpracování rostlin obsahujících psychotropní látku. S ohledem na to nelze obviněného považovat za osobu jednající za přímo hrozícího nebezpečí pod vlivem pozitivního skutkového omylu. Obviněný Mgr. Dušan Dvořák mohl osobám, jimž dle jeho přesvědčení hrozilo nebezpečí na zdraví, poskytnout pomoc při zajištění léčby postupem *lege artis*, tedy v rámci konzultací doporučit postup, jakým dosáhnout na léčbu přípravky z konopí v souladu se zákonem, či tyto osoby odkázat na vyšetření ve zdravotnických zařízeních, kde by mohlo být dosaženo stejného, ne-li lepšího výsledku. To však zjevně dle vyjádření obviněného nebylo v souladu s jeho vnitřním přesvědčením o prospěšnosti konopí a potažmo i marihuany, resp. s jeho přesvědčením o nesmyslnosti státní regulace ve vztahu k pěstování a zpracování konopí, které také veřejně propaguje. Zákonný požadavek subsidiarity jako imanentní podmínku jednání v krajní nouzi tedy v případě obviněného nelze mít za splněný.

50. Je tedy možno uzavřít, že v daném případě skutečně nebyly naplněny objektivní podmínky krajní nouze, jelikož i kdyby byl obviněný subjektivně přesvědčen o nezbytnosti svého počínání a existenci bezprostředního útoku (tedy akutního zhoršení zdravotního stavu konkrétní osoby), neaplikovalo by se ustanovení § 28 odst. 1 tr. zákoníku, ani tzv. putativní krajní nouze ve smyslu § 18 odst. 4 tr. zákoníku, neboť obviněný by nesplnil podmínku subsidiarity ve smyslu § 28 odst. 2 tr. zákoníku, kterou je třeba aplikovat i v případě putativní krajní nouze.

51. K výše uvedenému je nutno konstatovat, že v situaci, kdy je nakládání s konopím regulováno za podmínek vymezených právní úpravou, na níž podrobně poukazují soudy nižších stupňů, nelze akceptovat, že se obviněný jednoduše rozhodne tuto úpravu nerespektovat. Dlužno dodat, že společenská škodlivost trestné činnosti obviněného se vymyká běžně se vyskytujícím trestným činům dané právní kvalifikace, a to především s ohledem na její rozsah, neboť u obviněného bylo zajištěno jedná 133 kusů rostlin konopí o velikosti od 20 do 190 cm, nacházejících se v různých stadiích růstu, a dále nejméně 111 kusů rostlin konopí, které se již nacházely ve stadiu sušení. Celkem tak obviněný získal či mohl získat 7.217 g marihuany, obsahujících 41,96 g účinné látky delta-9-

tetrahydrokanabinolu, což nelze označit za marginální množství drogy, jakkoliv skutková podstata trestného činu podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku minimální množství omamné či psychotropní látky, přípravku obsahujícího některou z těchto látek, prekursoru či jedu, jež pachatel nedovoleně vyrobí nebo s nimiž jinak nakládá, nestanoví. Přesto však byla obviněným tvrzená motivace jeho jednání zásadním způsobem zohledněna nalézacím soudem, jak je patrné z bodu 15. odůvodnění jeho rozsudku, když byl obviněnému i navzdory existenci přitěžujících okolností uložen mírný trest při samé spodní hranici zákonné trestní sazby, jíž byl reálně ohrožen.

52. Obviněný dále namítá, že v daném případě jednal v negativním právním omylu. Ten je upraven v ustanovení § 19 odst. 1 tr. zákoníku, podle něhož kdo při spáchání trestného činu neví, že jeho čin je protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat. Odstavec druhý téhož ustanovení dále doplňuje, že omylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží. Existenci negativního právního omylu obviněný odůvodňuje v podstatě jen tvrzením, že na základě vlastní právní rešerše a svého názoru dospěl k závěru o výše uvedené neaplikovatelnosti zákona o návykových látkách a tedy i beztrestnosti svého jednání.

53. Trestní zákoník tedy definuje právní omyl jako nedostatek vědomí protiprávnosti činu při jeho spáchání. Absence vědomí protiprávnosti je dána tehdy, pokud pachatel při plné znalosti rozhodných skutkových okolností neví, že jeho jednání je zakázané. Rovněž je třeba poznamenat, že právní omyl spočívá v neznalosti nebo mylném výkladu norem práva trestního nebo norem mimotrestních. Tvrdí-li ovšem obviněný Mgr. Dvořák, že si nebyl vědom protiprávnosti svého jednání spočívajícího ve zpracování konopí do toxikomanicky využitelné podoby, je namístě toto tvrzení považovat za ryze účelové a konstatovat, že dovoatel se tohoto omylu nejen mohl a měl z titulu své činnosti vyvarovat, ale především byl o protiprávnosti tohoto jednání již dříve mnohokrát informován jednotlivými soudy. Obviněný Mgr. Dušan Dvořák byl totiž za identické jednání již dříve několikrát potrestán a jeho jednání je tak pouze přirozeným důsledkem jeho veřejně proklamovaného záměru nerespektovat platnou právní úpravu vztahující se k nakládání s konopím obsahujícím psychotropní látku THC, a to na základě názorů, u nichž byl pravomocnými rozhodnutími soudů opakovaně deklarován jejich rozpor s právními předpisy, a to včetně podrobného zdůvodnění poskytnutého opakovaně Nejvyšším soudem a také soudem Ústavním. Lhostejnost k platné legislativě však ani v případě, kdy je obviněný plně schopen si své počínání racionalizovat, nelze směřovat s omluvitelným právním omylem. Nejvyšší soud přitom v souladu se závěry obou nižších soudů neshledal, že by přístup obviněného Mgr. Dvořáka k otázce protiprávnosti, resp. společenské škodlivosti jeho jednání, odůvodňoval potřebu zadání znaleckého posudku ohledně posouzení duševního stavu jeho osoby.

54. Nejvyšší soud tak má za to, že závěr soudu prvního stupně, který následně aproboval i soud odvolací, totiž že se obviněný dopustil předmětného trestného činu v úmyslu přímém ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, odpovídá učiněným skutkovým zjištěním a nelze mu tak v tomto ohledu ničeho vytknout.

55. V rámci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu obviněný dále namítl, že uložený trest se jeví jako nepřiměřeně přísný, jelikož dle jeho názoru k dosažení ochrany společnosti postačovalo jiné působení na jeho osobu, tedy mimo nepodmíněný trest odnětí

svobody. K tomu Nejvyšší soud připomíná, že pochybení soudu spočívající v nesprávném druhu či výměře uloženého trestu, zejména v nesprávném vyhodnocení kritérií uvedených v § 39, § 41 a § 42 tr. zákoníku a v důsledku toho uložení nepřiměřeně přísného nebo naopak mírného trestu, nelze v dovolání namítat prostřednictvím tohoto ani jiného dovolacího důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 tr. řádu. Za jiné nesprávné hmotněprávní posouzení, na němž je založeno rozhodnutí ve smyslu důvodu uvedeného v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. řádu, je možno (pokud jde o výrok o trestu) považovat jiné vady tohoto výroku záležející v porušení hmotného práva, než jsou otázky druhu a výměry trestu, jako je např. pochybení soudu v právním závěru o tom, zda měl či neměl být uložen souhrnný trest nebo úhrnný trest, popř. společný trest za pokračování v trestném činu (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2002, sp. zn. 11 Tdo 530/2002). Přes výše konstatované pak Nejvyšší soud dodává, že v úvahách obou nižších soudů stran obviněnému ukládaného trestu neshledal žádného pochybení.

56. Ježto Nejvyšší soud, jak je podrobně uvedeno shora, v napadených rozhodnutích obou nižších soudů, popř. v jejich postupu v rámci řízení, které vydání těchto rozhodnutí předcházelo, neshledal porušení zákona ve smyslu obviněným souběžně uplatněných dovolacích důvodů, ani jiného důvodu dovolání uvedeného v § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. řádu, nemohl být naplněn ani obviněným výslovně neuplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. řádu.

57. V dané věci nebylo shledáno, že by v rámci provedeného řízení došlo k porušení práva obviněného Mgr. Dušana Dvořáka na odvolání v důsledku nedostatečného vypořádání odvolacích námitek, respektive nevyhovujícího odůvodnění jím napadeného usnesení krajského soudu. Naopak, odvolací soud se se zásadními námitkami obviněného, stejně jako s hlavními procesními i hmotněprávními aspekty dané věci, řádně vypořádal. V této souvislosti lze zmínit např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2008, sp. zn. II. ÚS 2947/08, ze kterého mimo jiné vyplývá, že i Evropský soud pro lidská práva zastává stanovisko, že soudům adresovaný závazek plynoucí z čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, promítnutý do podmínek kladených na odůvodnění rozhodnutí, „nemůže být chápán tak, že vyžaduje podrobnou odpověď na každý argument“ (viz např. věc *García proti Španělsku*). V této souvislosti lze odkázat též na obdobně koncipovanou aktuální judikaturu Nejvyššího soudu, např. usnesení ze dne 29. 9. 2016, sp. zn. 4 Tdo 999/2016, usnesení ze dne 23. 10. 2018, sp. zn. 6 Tdo 1281/2018, aj.

V. Závěr

58. V souvislosti s uplatněnými námitkami je třeba zdůraznit, že obviněný Mgr. Dušan Dvořák většinu svých dovolacích námitek uplatnil již v předchozích stadiích trestního řízení, přičemž se s nimi již řádně vypořádaly oba soudy nižších stupňů. Nalézací soud, jakož i soud odvolací se přitom v přezkoumávané věci nezpronevěřily přísnému pravidlu prokázání viny obviněného mimo jakoukoliv rozumnou pochybnost, přičemž dbaly o dosažení co nejvyšší možné jistoty ohledně závěru vyplývajícího z jednotlivých důkazů. K tomu lze jen doplnit, že obecně platí, že procesní předpisy ponechávají, pokud jde o hodnocení důkazů, volnou úvahu rozhodujícímu soudu. Volné uvážení však nemůže být zcela absolutní. Naopak, ochrana skrze ústavně zaručená základní práva vztahující se k postavení obviněného v trestním řízení nepochybně tvoří rámec, který je třeba i při volném

uvážení respektovat. Existují proto určité základní a podstatné zásady, které je třeba při nakládání s důkazem respektovat (viz nálezn Ústavního soudu ze dne 15. 2. 2016, sp. zn. I. ÚS 368/15).

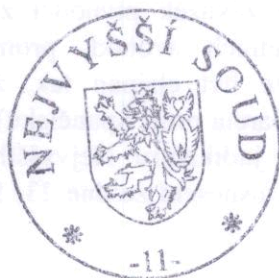
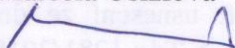
59. Nejvyšší soud tak po přezkumu napadeného rozhodnutí v rozsahu podaného mimořádného opravného prostředku dospěl k jednoznačnému závěru, že ve věci dovolání obviněného Mgr. Dušana Dvořáka nedošlo, ve smyslu jím uplatněných dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. b) a g) tr. řádu, k porušení zákona, protože bylo toto dovolání v souladu s § 265i odst. 1 písm. e) tr. řádu odmítnuto jako zjevně neopodstatněné. O odmítnutí dovolání bylo rozhodnuto v neveřejném zasedání v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. řádu.

60. Jelikož Nejvyšším soudem nebylo na podkladě podaného dovolání a obsahu příslušného spisového materiálu v napadených rozhodnutích obou soudů nižších stupňů ani v jim předcházejícím postupu shledáno porušení zákona ve smyslu obviněným uplatněných dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 tr. řádu, nebyly na straně dovolatele shledány ani takové důvody, jež by mohly vést k odkladu, resp. přerušení výkonu uloženého trestu ve smyslu § 265h odst. 3 tr. řádu. Za tohoto stavu tak nebylo Nejvyšším soudem vyhověno předmětnému podnětu obviněného, aniž by bylo s ohledem na vlastní rozhodnutí o podaném dovolání třeba o tomto podnětu rozhodnout samostatným výrokem (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. I. ÚS 522/14).

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání **není**, s výjimkou obnovy řízení, opravný prostředek přípustný (viz § 265n tr. řádu).

V Brně dne 26. 8. 2020

Za správnost vyhotovení:
Marcela Oslzlová

JUDr. Tomáš Durdík v. r.
předseda senátu

Doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické pod pořadovým číslem **132699074-153535-201012144642**, skládající se z **16** listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Vstup bez viditelného prvku.

Jméno a příjmení osoby, která konverzi provedla: **LENKA BABINCOVÁ**

Vystavil: **Okresní soud v Prostějově**

Pracoviště: **Okresní soud v Prostějově**

V Prostějově dne 12.10.2020

132699074-153535-201012144642